

РЕЦЕНЗИЯ

върху научно-изследователската, научно-приложната, учебно-преподавателската (образователната), проектантско-реализаторската и експертната дейност на доц. д-р арх. БОРИСЛАВ БОРИСОВ, участник в конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по Професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, Научна специалност „Териториално и ландшафтно устройство и градоустройство“ за нуждите на Архитектурния факултет на Висшето строително училище „Любен Каравелов“, София, обявен в ДВ, бр. 9 от 03.02.2015 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

Член-кореспондент на БАН,
проф. д. арх. н. арх. АТАНАС КОВАЧЕВ,
Декан на Факултет „Екология и ландшафтна архитектура“,
Лесотехнически университет, София

Рецензията е представена в качеството ми на:

- Член на Научното жури за провеждане на конкурс и избор за заемане на академична длъжност „Професор“, утвърдено със Заповед N 296 от 31.03.2015 г. на Ректора на ВСУ „Любен Каравелов“ – доц. д-р инж. Радан Иванов на основание на 67, ал.2, чл. 58, ал.2 от Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ „Любен Каравелов“ и решение на Факултетния съвет на Архитектурния факултет при ВСУ „Любен Каравелов“ - Протокол N 14 от 27.03.2015 г.;
- Рецензент по конкурса, съгласно решение от първото заседание на Научното жури за провеждането му.

Рецензията е разработена в съответствие с изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) (ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г. и последвали изменения и допълнения), Правилника към него и Правилника на ВСУ „Любен Каравелов“, София. Конкурсът за академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ е обявен за нуждите на Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов“, София. Единствен участник в конкурса е доц. д-р арх. Борислав Борисов, понастоящем Доцент в Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов“, София.

1. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Борислав Борисов е роден на 28.04.1955 г. в гр. София.

През 1980 г. завършва Висшето училище по архитектура и строителство (Университет "БАУХАУС"), гр. Ваймар, Германия.

През периода 1980–1993 г. работи в КНИПИ „Софпроект“, където последователно е специалист, ръководител група, ръководител ателие и началник дирекция.

През 1990 г. защитава дисертационен труд на тема: **„Тенденции в структурното развитие на големите градове и системата на обществените им центрове“ (по примера на гр. София)** във ВИАС (понастоящем) УАСГ и получава научната степен „Кандидат на архитектурните науки“ (по действалия тогава Закон за научните звания и научните степени - ЗНЗНС), а понастоящем „Доктор по архитектура (по действащия понастоящем Закон за развитието на академичния състав в Република България - ЗРАСРБ).

Работил е в „Националния център за териториално развитие и жилищна политика“ към МРРБ (1996-1997). Бил е Изпълнителен директор на "Национален център за териториално развитие" към МРРБ (2006-2011).

От 2006 до настоящия момент работи във ВСУ „Любен Каравелов“, София, където понастоящем е Декан на Архитектурния факултет и Ръководител на катедра "Градоустройство, теория и история на архитектурата".

Има Удостоверение за проведен квалификационен курс по "Публична администрация" в Института по публична администрация и европейска интеграция (2001-2002) и Сертификат от „Инициатива местно самоуправление към американската агенция за международно развитие“ за разработване на проекти за нормативни актове на общински съвети (2003). От 2004 г. е член на Камарата на архитектите в България и притежава „Пълна проектантска правоспособност

Общински съветник е в Столична община вече няколко мандата (1999-2015) и работи в различни комисии - "Комисия по градоустройство, строителство, архитектура и жилищна политика" (понастоящем – „Комисия по устройство на територията и жилищна политика"), "Комисията по опазване на околната среда" и "Комисията по нормативна уредба и местно самоуправление".

Арх. Борислав Борисов получава научното звание „Доцент“ през 2007 г. по действалия тогава в България Закон за научните звания и научните степени (ЗНЗНС).

Той има голямо по обем и качество творчество, основно в областта на градоустройството и инвестиционното проектиране.

2. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Приложен е списък с 23 броя публикации, свързани с придобиване на посочените научна степен (1990) и научно звание (2007).

Те не се рецензират, но показват, че кандидатът има научна продукция в продължение на три десетилетия, публикувайки първите си разработки през 1985, 1986 и следващите години.

В настоящия конкурс доц. д-р арх. Борислав Борисов представя научно-изследователска, учебно-преподавателска и проектантско-реализаторска и експертна дейност **след получаване** на научното звание (днес – академична длъжност) „Доцент“, която може да се обобщи съгласно препоръчителните показатели при оценяване на кандидати за заемане на академичната длъжност „Професор“ във ВСУ „Любен Каравелов“, София по следния начин:

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

1.1. Публикации

- Монографии – **3 бр.** (3 бр. x 60 т.=180 т.);
- Статии в реферирани списания – **6 бр.** (6 бр. x 30 т. = 180 т.);
- Статии в международно списание без импакт-фактор - 1 бр. (1 бр. x 15 т. = 15 т.);
- Статии в национални списания без импакт-фактор – 2 бр. (2 бр. x 10 т. = 20 т.);
- Доклади, публикувани в Сборници от научни форуми в България - **4 бр.** (4 бр. x 4 т. = 16 т.).

1.2. Участие в научни форуми (конференция/конгрес)

- Пленарен доклад на национален форум с международно участие – **2 бр.** (2 бр. x 8 т. = 16 т.);
- Доклад на национален форум с международно участие – 1 бр. (1 бр. x 4 т. = 4 т.);
- Доклад на национален форум – **3 бр.** (3 бр. x 3 т. = 9 т.).

1.3. Научни проекти

- Ръководител на проект от научния план на ВУЗ или научен институт - **5 бр.** (5 бр. x 4 т. = 20 т.).

1.4. Цитирания

- Цитирания в национални издания – **69 бр.** (69 бр. x 2 т. = 138 т.).

НАУЧНО - ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ

2.1. Резултати от научни изследвания приложени в практиката и доказани с документ – (30 т.)

2.2. Реализиране на изложби и други културни изяви.

- Участие или организиране на изложби в България – (35 т.);
- Отличие в архитектурен конкурс или друг форум - **3 бр.** (3 бр. x 10 = 30 т.).

2.3. Научни, научно-приложни и художествено-творчески разработки

- Ръководство или участие в научно-приложни и художествено-творчески разработки – **27 бр.** (27 бр. x 3 т. = 81 т.).

2.4. Приложни разработки, реализирани в практиката

- Ръководство или участие в приложни разработки реализирани в България – 27 бр. (27 бр. x 1 т. = 27 т.). (съгласно забележка 3 към приложението се вземат 20 т.).

2.5. Научно - популярна дейност

- Научно - популярна книга - **2 бр.** (2 бр. x 20 т. = 40 т.);
- Научно популярна статия – **6 бр.** (6 бр. x 4 т. = 24 т.).

2.8. Научно приложна дейност със студенти

- Ръководил на студенти за участие в научни мероприятия (международна научна конференция - ВСУ 2015 г.) – **5 бр.** (5 бр. x 1 т. = 5 т.).

УЧЕБНО-ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

3.1. Преподавателска дейност

- Разработване на лекционни курсове у нас (по дисциплини) – **6 бр.** (6 бр. x 10 т. = 60 т.);
- Разработване на нови курсови проекти – **6 бр.** (6 бр. x 10 т. = 60 т.);
- WEB базиран курс - 2 бр. (2 бр. x 20 т. = 40 т.).

3.2. Издадени учебни пособия и помагала

- Издадени учебници за студенти с ISBN – **2 бр.** (2 бр. x 30 т. = 60 т.);

3.3. Ръководство на докторанти

- Научен ръководител на докторанти – 7 докторанта (7 x 5 т. = 35 т.).

ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ (общо 84 т.).

В количествено отношение рецензентът приема да рецензира посочените материали и дейности. Прилагайки предложената и утвърдена точкова система от нормативната уредба на ВСУ „Любен Каравелов” за всеки показател по основните дейности, продукцията на доц. д-р арх. Борислав Борисов формира бал от общо **1219 точки**, а само по първите два раздела – научно-изследователска и научно-приложна дейност – **880 точки**, с което са надхвърлени препоръчителния минимален брой точки за кандидат за „Професор” (който е вече „Доцент”) – **400 точки**, от които по посочените два първи раздела - 80 % или **320 точки** (т.е. превишението е повече от **2,5–3,0 пъти**, дори без да се приемат автоцитатите – 16 бр.).

Разработените научни трудове и дейности представят доц. д-р арх. Борислав Борисов като зрял изследовател. Те са свидетелство

за познаване на теорията и практиката в изследваната област. В тях авторът показва способност да анализира проблеми, да прави обобщения и изводи с научни и научно-приложни приноси.

3. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

В този раздел основно място заемат публикуваните от автора **3 монографии**.

В Монографията **„ГРАДОУСТРОЙСТВОТО НА БЛАГОЕВГРАД“, С., „Авангард Прима“, 2015**, авторът анализира конкретен градоустройствен пример - гр. Благоевград и община Благоевград. Направени са теоретични изводи въз основа на експериментални проучвания и проекти за реструктуриране и обновяване на жилищни комплекси. Разработени са специфични особености на устройствената концепция за опазване на недвижимото културно наследство. Направени са предложения за изменение на законодателната рамка в градоустройството, аргументирани с особеностите на обема и съдържанието на два вида ОУП (когато е с териториален обхват цялата община и когато е само за града-център на общината).

Монографията **„ГРАДОУСТРОЙСТВОТО НА СТАРА ЗАГОРА“, С., „Авангард Прима“, 2015**, разглежда също конкретен градоустройствен пример - гр. Стара Загора. Направени са изводи и препоръки за теорията и практиката относно първата регулация в градоустройството като специфичен методически инструментариум на публичното планиране, подкрепено с проучване и анализ на няколко конкретни варианта, чрез което се извеждат заключения и се обобщават изводи относно теоретичните хипотези за възможно приложение на първата регулация в публичното планиране.

В Монографията **„ГРАДОУСТРОЙСТВОТО НА САМОКОВ“, С., „Авангард Прима“, 2015**, е направено научно-приложно изследване на методологията за градоустройствено прогнозиране и планиране въз основа на изследване на градоустройствения контекст, заложен в градоустройствените проучвания и планове от предходни периоди. Разработена е методологическа основа за изготвяне на концепция за опазване на недвижимото културно наследство.

Статиите на кандидата в реферирани издания са публикувани на английски език и разглеждат актуални проблеми в развитието на съвременното териториално устройство и градоустройство, в т.ч.:

- Териториално-устройствените проблеми при планиране на селски райони;
- Общите устройствени планове като инструмент за решаване на проблеми в земеделието;
- Интегрирането на туризма и културно-историческото наследство в устройственото планиране и редица др.

4. УЧЕБНО-ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

В този раздел влизат разработените от кандидата лекционни курсове по 6 дисциплини – 4 дисциплини за специалност „Архитектура“ – „Градоустройство I“; „Градоустройство II“; „Териториално устройство“; „Практикуване на професията“; и по 1 - за специалност „САСС“ – „Териториално, селищно устройство и градоустройство“ и 1 - за магистърската програма по „ОКН“ – „Градоустройство и недвижимо културно наследство“, както и разработените нови курсови проекти по 6 дисциплини. Не са приложени документи, показващи съдържанието на лекционните курсове, методическия апарат, броя на часовете и др. характеристики, поради което те не могат да бъдат рецензирани по същество, а само приети като списък.

Заслужава внимание факта, че доц. д-р арх. Борислав Борисов има разработени 2 WEB базирани курса – „Практикуване на професията“ и „История на градоустройството“, както и 2 учебника – „Опорните планове в устройството на територията“ и „Историческо развитие на градоустройството“ за студентите от специалност „Архитектура“. Ръководител е на 7 докторанти – 1 редовен, 2 задочни и 3 на самостоятелна подготовка. Няма информация дали към момента кандидатът има защитили докторанти.

5. ЕКСПЕРТНА И ПРОЕКТАНТСКА ДЕЙНОСТ

Тази дейност включва: експертизи на обекти в страната; експертна и консултантска дейност в помощ на институции и органи на управление; участие в национални съвети, комисии и др.; членство в национални организации; участие в органи на управление на творчески и/или професионални организации, изготвяне на рецензии и становища и др.

Кандидатът в конкурса е ръководител на колективи за разработване на устройствени планове (ОУП и ПУП) на Варна, Стара Загора, Благоевград, Самоков, Аврен, Брезник, Божурище, Долна баня.

Той има редица спечелени национални конкурси, многобройни реализирани архитектурни и градоустройствени проекти, между които: „Жилищен комплекс Левски - Г“ - София, Градоустройствен комплекс - „Търговски и сервизен център на Форд-Мото Пфое“ в София, Застроителен и регулационен план (ЗРП) на бул. „Сливница“ – София, ЗРП кв. „Горна баня“, София, ЗРП „Централна градска част“ гр. Брезник, работа по Общия устройствен план (ОУП) на София и др.

Доц. д-р арх. Борислав Борисов е ръководител на колектив разработил Методика за Национална концепция за пространствено развитие. Има активно участие в инвестиционното проектиране. Реализирал е редица жилищни сгради, много обществени и производствени сгради.

Всичко това характеризира арх. Борислав Борисов като проектант и реализатор с успешно творчество в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране.

6. НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И ПРИНОСИ

Със своята научна продукция доц. д-р арх. Борислав Борисов прави приноси с научен и научно-приложен характер.

Рецензентът приема, че основните приноси на представените от автора трудове засягат предложения за решаване на проблеми в териториалното устройство и градоустройството, които имат практическо значение за устройственото планиране у нас.

ОБОБЩЕНО: Характерът на научните приноси на кандидата в конкурса могат да се отнесат към:

- обогатяване на съществуващите знания чрез получаване на потвърдителни факти, както и получаване и доказване с нови средства на съществуващи факти и проблеми;
- приложение на научни постижения чрез внедряване на резултатите в реалната устройствена практика.

7. ОЦЕНКА НА ЛИЧНИЯ ПРИНОС НА КАНДИДАТА

В преобладаващия брой от публикациите кандидатът е първи, т.е. водещ автор, а монографиите са разработени и публикувани самостоятелно. Лекционните курсове и курсовете за упражнения също са разработени самостоятелно. Това ми дава основание да приема, че анализът, оценките, предложенията и изводите са лично дело на участника в конкурса.

По отношение на проектите – те безспорно са разработени в колектив, защото архитектурата и още повече градоустройството и териториалното устройство, като едромащабното планиране и проектиране, са колективна дейност с участие на много и различни специалисти, но доц. д-р арх. Борислав Борисов в много от проектите е ръководител на колективи или водещ проектант. За реализацията на толкова значими проекти се изисква лично авторско участие.

8. ПРЕПОРЪКИ

Към доц. д-р арх. Борислав Борисов имам препоръка да продължи в бъдещата си работа разработването и публикуването на научни студии и статии в научни издания с голям тираж и аудитория у нас и особено в чужбина.

Това ще позволи постигане на по-голяма **цитируемост** на неговите трудове в българската и чуждестранната архитектурно-градоустройствена наука, което ще му донесе признание на учен с изяви позиции и място в областите в които работи.

9. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ

Познавам доц. д-р арх. Борислав Борисов лично от няколко десетилетия. Следя с интерес неговото професионално развитие. Смятам, че той е подготвен изследовател и учен, активно занимаващ се с учебно-преподавателска, научно-изследователска, проектантско-реализаторска и експертна дейност, за които има потенциал. Активна е и неговата обществена дейност.

Цялостното му творчество, особено значимо в количествено и качествено отношение през последните няколко години, е концентрирано върху проблеми, които са проучени достатъчно задълбочено.

Убеден сам, че той може да бъде полезен като преподавател в Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов“, София.

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В конкурса са спазени изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) както по отношение на обявяването му, както и по отношение на представените материали.

Научно-изследователската и учебно-преподавателската дейност на доц. д-р арх. Борислав Борисов съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника към него и Правилника на ВСУ „Любен Каравелов“ за заемане на академична длъжност „ПРОФЕСОР“.

Предвид всичко гореизложено оценявам високо научно-изследователската, учебно-преподавателската, проектантската и експертната работа на участника в конкурса, неговия професионализъм, лични качества – работоспособност и творческа активност, и давам своя положителен вот, предлагайки **доц. д-р арх. БОРИСЛАВ БОРИСОВ** да заеме академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по Професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, Научна специалност „Териториално и ландшафтно устройство и градоустройство“ в Архитектурния факултет на Висшето строително училище „Любен Каравелов“, София.

Рецензент:

.....

(Член-кореспондент на БАН, проф. д.арх.н. арх. **АТАНАС КОВАЧЕВ**,

Чуждестранен член на Руската академия на архитектурата и строителните науки)

София, 12.05.2015 г.